26863 - BİR MÜSLÜMANIN, ORUCA NE ZAMAN NİYET ETMESİ GEREKİR? RAMAZAN AYININ BAŞLADIĞINI GÜNDÜZ ÖĞRENİRSE, NE YAPMASI GEREKİR?

Soru

Ramazan orucu için gece mi, yoksa gündüz mü niyet etmek gerekir?
Aynı şekilde, sana kuşluk vaktinde bu günün Ramazan ayının birinci günü olduğu söylenirse o günü kaza etmen gerekir mi? Yoksa gerekmez mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Bir müslümanın, Ramazan orucuna, fecirden önce niyet etmesi gerekir.Gece niyet etmeden, gündüz oruca başlaması geçerli olmaz. Bir kimse, kuşluk vaktinde bu günün Ramazan ayının birinci günü olduğunu öğrenir de hemen oruca niyet ederse, güneş batıncaya kadar yeme ve içmeyi bırakıp oruç tutması ve o günü kaza etmesi gerekir.

Nitekim Abdullah b. Ömer'in, Hafsa vâlidemizden -Allah onlardan râzı olsun- rivâyet ettiğine göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ لَمْ يُجْمِعِ الصِّيَامَ قَبْلَ الْفَجْرِ فَلاَ صِيَامَ لَهُ] رواه أحمد وأهل السنن وابن خزيمة وابن حبان وصححاه مرفوعا

"Her kim, fecri sâdıktan önce oruç tutmaya azmedip niyet etmezse, onun orucu yoktur (geçerli değildir)." (İmam Ahmed, Sünen sahipleri, İbn-i Huzeyme ve İbn-i Hıbbân rivâyet etmişler, İbn-i Huzeyme ve İbn-i Hıbbân hadisin, sahih ve merfu' olduğunu belirtmişlerdir.)

Bu, farz olan oruç hakkındaki hükümdür. Nâfile oruca gelince, şayet fecirden sonra yememiş veya içmemiş veyahut da eşiyle cinsel ilişkiye girmemiş ise, bu oruca gündüz niyet etmek, câizdir. Çünkü Âişe'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle der:

دَخَلَ عَلَيَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ يَوْمٍ فَقَالَ: هَلْ عِنْدَكُمْ شَيْءٌ؟ فَقُلْنَا: لاَ، قَالَ: فَإِنِّي إِذَنْ صَائِمٌ، ثُمَّ أَتَانَا يَوْمًا آخَرَ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ! أُهْدِيَ لَنَا حَيْسٌ، فَقَالَ: أَرِينِيهِ فَلَقَدْ أَصْبَحْتُ صَائِمًا، فَأَكَلَ [رواه مسلم]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- birgün yanıma girdiğinde bana: Yanınızda yiyecek bir şey var mı? diye sordu. Biz: Hayır, dedik. Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: O halde ben oruçluyum, buyurdu. Sonra başka bir gün bize gelince biz ona: Ey Allah'ın elçisi! Bize, hays (hurma, yağ ve kurutulmuş yoğurt karışımı yiyecek) hediye edildi, dedik. Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: Onu bana gösterir misin? Şüphesiz ki ben, oruçlu olarak sabahlamıştım, buyurdu.Ardından ondan yedi." (Müslim, hadis no:1951)

Muvaffakiyet, Allah Teâlâ'dandır.

Allah Teâlâ, Peygamber Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, âile halkına ve ashâbına salât ve selâm eylesin.